

Jo, quan vaig començar a escriure, ho feia per a adults: la meua primera novel·la, *Els orangutans*, és d'un realisme esqueixat. Amb els nens no tindria cap sentit escriure aquest tipus de literatura.»

—Què vol dir exactament amb dimonis?

—«Les coses que em turmenten i que em preocupen o que em neguitegen: la incomprensió, la imbecilitat que és la vida, la manera com tenim de comportar-nos tan malament els uns amb els altres, l'opressió... Quan escrius per a la mainada has de mirar de dir-los no que el món és un desastre, sinó que podria ser una meravella si tots canviéssim una mica. No podem desmoralitzar-los d'entrada: seria un crim. Se'ls ha de dir que sí, que hi ha bandarres, però també que els bandarres no poden triomfar.»

—Vol dir que la literatura ha de ser moral?

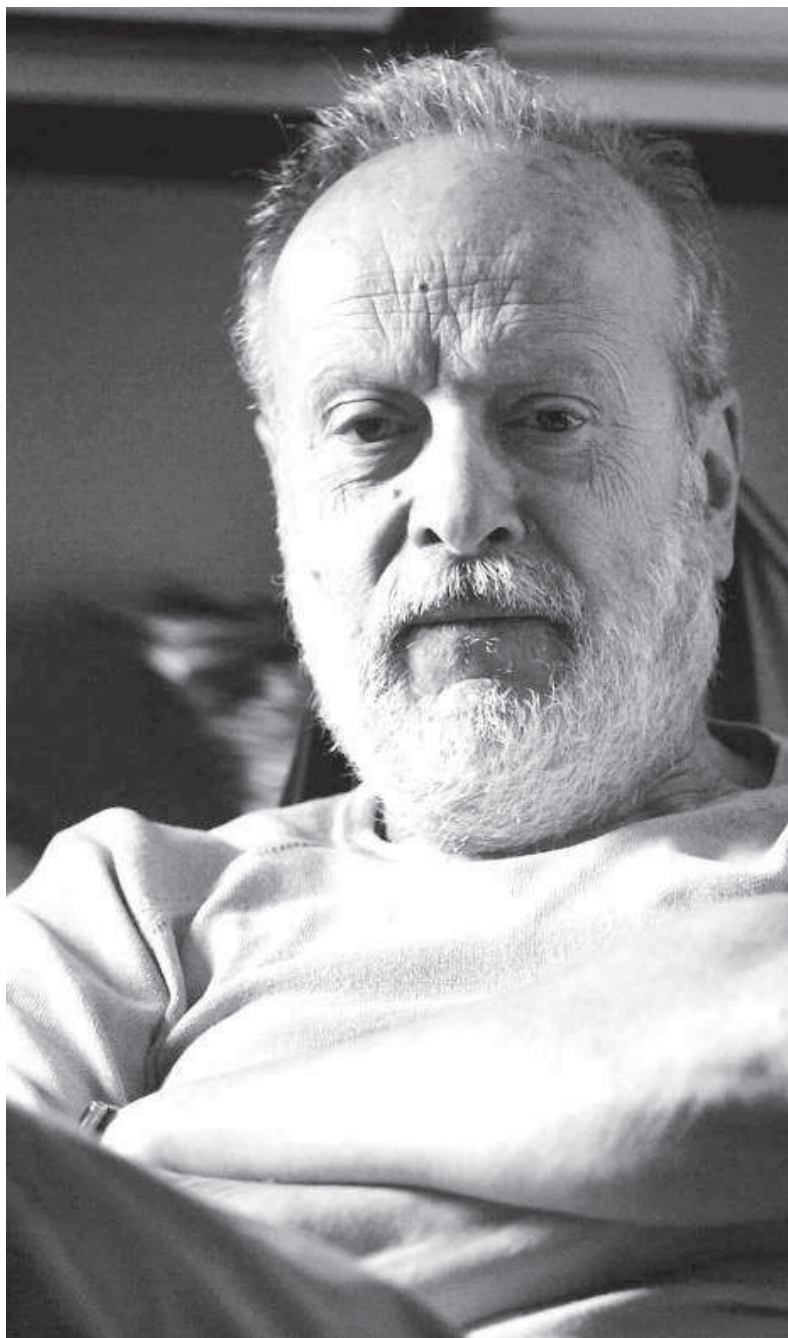
—«És que contestar això és molt complicat, perquè quan dius que sí, quan dius que ha de ser constructiva, de seguida et titllen de carca. No ho sé, la veritat. A molta gent no li costa gaire escriure o dir que ets un xirucaire. Avui, a la literatura juvenil, la tendència és a estripar molt. Pensem en *Prohibit als pares*, un dels grans èxits. Doncs bé: no em sembla que s'hagi de prohibir gaire res als pares; em sembla que, com a mínim, és sorprenent que s'inciti els joves a prohibir segons què als pares. En els llibres infantils no es poden donar pautes de rebel·lió familiar.»

—Infantil vol dir fins a dotze anys?

—«Sí, una cosa així. La literatura juvenil és una altra cosa. De fet, és un tipus de literatura falsa, bastant absurda, que segurament no cal. I ja sé que dient això m'acuso jo mateix del que he fet, perquè hi ha llibres meus, llibres com *Amors a primera vista*, *Interfase amb mosca*, *L'operació Borinot* o *Calidoscopi de l'aigua i del sol*, que van destinats als joves.»

—I doncs per què els va fer?

—«Per engrescar-los a llegir. És que no estic dient que no tinguin èxit aquests llibres. D'èxit, en tenen. El que vull dir és que, a

partir de dotze o tretze anys, si algú té ganes de llegir, ha de llegir-ho tot perquè ja no li calen etiquetes. Jo mateix, a aquesta edat, ja llegia *El Quixot*!»

—Potser era un cas únic.

—«Em penso que la gent que ens agrada llegir sempre hem estat així. No hi havia gaires nois de la meua edat que llegissin, és veritat, però els que ho fèiem tant podíem passar d'un còmic a una

novel·la de Dostoievski, com a una de Gorki. Avui, l'escola demana llibres fàcils, d'aventures. Després els editors veuen que aquest tipus de llibres funcionen i n'encarreguen *ad hoc*, escrits expressament per autors que tinguin en compte aquestes coses. Jo m'estimo més que un jove llegeixi un llibre de Henry Miller que no pas algun d'aquells llibres on s'acumulen situacions conflictives o

Fa uns anys, arran d'unes declaracions que Carbó va fer en una revista sobre com pensava que havia de ser la literatura infantil, Francesc Miralles va decidir canviar el final de la novel·la que escrivia. Carbó no diu que la literatura infantil hagi de ser moral: pensa, però, que no té sentit escriure qualsevol cosa per a la mainada. / LLUÍS CRUSET

escabroses o eròtiques només per complaure el lector.»

—Vol dir, per exemple, el *Sexus* de Henry Miller?

—«Per exemple, sí. És que, si a partir dels catorze o quinze anys van a la discoteca o a les festes i tots sabem el que fan o el que hi passa, per què amb els llibres volem donar-los unes altres pautes?»

—Tot això, però, està allunyadíssim del que vostè escriu.

—«Evidentment. Jo penso que no és el camí, però també penso que abans de segons quins llibres és millor que els joves llegeixin els clàssics, per dir-ho d'alguna manera.»

—Si hem d'acabar amb els autors de sempre, quin sentit té que hi hagi tanta gent que escrigui? Què el va dur a fer llibres?

—«Suposo que em va venir de la passió per llegir. Pensi que estem parlant d'una època molt diferent a la d'ara. Jo sempre havia provat de participar d'una manera o altra a la vida del país, tot i que no he fet mai política. Seriosament, vull dir. De jove, a Barcelona, era veí de Maria Novell, llicenciada en filosofia i lletres i bibliotecària, que havia estat companya d'estudis de Maria Aurèlia Capmany i de Rosa Leveroni. Maria Novell tenia molts llibres d'abans de la guerra, bastants eren en català i me'ls deixava. Gràcies a ella i gràcies a la seva família vaig aprendre a ballar sardanes. Vaig conèixer molta gent d'aquest ambient i vaig acabar formant part de l'Esbart Verdader. Tot aquest món em va dur també a apuntar-me a classes de català, unes classes mig clandestines. Suposo que va ser a partir de tot això que em van venir les ganes d'escriure. En aquell temps, el català no tenia cap utilitat, no tenia res a veure amb el món del treball. Jo treballava a 'la Caixa', des de molt jove. Guanyar-se la vida escrivint era impensable. 'La Caixa' feia un concurs literari per al personal. L'any 1958, vaig decidir presentar-m'hi amb *Un camí*, el primer conte que vaig escriure. I el cas és que vaig guanyar.»

—Vaja, que va anar engrescant-s'hi, tal com m'ha dit abans

«VAIG COMENÇAR A ESCRIURE PER A ADULTS: LA MEVA PRIMERA NOVEL·LA ÉS D'UN REALISME ESQUEIXAT. AMB ELS NENS NO TINDRIA SENTIT AQUEST TIPUS DE LITERATURA»